

Hoera! Een vogelaar

Carel de Vink

De poes van mijn overbuurvrouw is dol op vogels. Daarom draagt het dier waarschijnlijk zijn naam: Loedertje. Een van mijn collega's kweekt kanaries in een volière van 20 vierkante meter. Het eten van vogeltjes, gevangen in het wild, was in ons land vroeger even populair als het nu nog is in een land als Egypte. Met andere woorden: van vogels kun je op veel manieren houden. Dat brengt ons bij de manier waarop wij als vogelaars van vogels houden. Ook bij de manier waarop we het welzijn van vogels nastreven en dat combineren met ons enthousiasme om van hen te genieten. Daarin kunnen we botsen met belangen van 'derden'. En zelfs van de natuur... Eén van mijn burens zag ik onlangs Loedertje een schop verkopen: "Zo rotbeest, zat je weer achter de vogeltjes aan?"

Die botsende belangen kennen eindeloos veel voorbeelden. In Weesp is het vuurwerk op Koningsdag (voorheen Koninginnedag) afgeschaft omwille van de broedende vogels. Gemopper onder de bevolking. Onbeantwoord blijft de vraag of je zo liefde voor de natuur bevordert. Voor boeren en de luchtvaart vormen groepen zwanen en ganzen een probleem. Natuurbeschermers proberen aan dergelijke belangen zoveel mogelijk tegemoet te komen, maar dat stuit op onbegrip bij hun eigen achterban.

En dan: hoe ver moet je gaan in het behartigen van de belangen van één bepaalde soort of soortengroep? De krampachtige pogingen om korhoenders op de Sallandse Heuvelrug te behouden, gingen soms wel erg ver. Volgens geruchten werd een in korhoenders gespecialiseerde havik weggevangen uit het gebied. Moeten we weidevogelbroedsels wel beschermen tegen vossen door die laatste af te schieten? Dan zijn ooievaars binnenkort ook hun leven niet meer zeker, want die lusten ook wel een gruttokuiken. Zullen we de eindelijk florerende boomarter ook maar vogelvrij (wat een woord!) verklaren vanwege de belangen van bosvogels? Het eind lijkt zoek.

Een ander dilemma. Hoe lang is het geleden dat honderden dagtoeristen zorgden voor een verkeerschaos om in het Brabantse een Bengaalse gier te bewonderen? ¹Daaraan moest ik denken

¹ *) januari 1971, toen een zeldzame 'vale gier'

In deze koude wintermaand ruim veertig jaar geleden ontdekte een inwoner van de Voldijk een 'vreemde vogel' in een boom in de buurt. Nader onderzoek wees uit dat het hier ging om een Bengaalse gier - ook wel 'vale gier' - die ontsnapt was uit een dierenpark in Duitsland. Het zeldzame dier trok in de daaropvolgende weken enorm veel belangstelling. Vooral in de weekenden was het filerijden tussen Dongen en Tilburg en de toenmalige rijkspolitie had grote moeite om de grote toestroom van 'toeristen' in de hand te houden.

door de verhalen over de sperweruil die bij Zwolle door zoveel mensen werd opgezocht, dat aanrindingen niet uitbleven. Honderden mensen stonden veilig op de parallelweg, maar achter hun ruggen was de afleiding oorzaak van de nodige (?) ellende.

Wanneer we als werkgroep op excursie gaan, bezorgen we - onbedoeld, maar toch - medeweggebruikers nogal eens de schrik door plotseling af te remmen. Er valt (misschien) iets leuks te zien onderaan de dijk! Boeren met een trekker moeten zich waarschijnlijk af en toe beheersen om niet luid scheldend door een groep vogel-spotters te rijden op hun eigen landweg.

Vogelaars kunnen soms erg tactloos het asfalt vol zetten met hun telescopen op statief. Het lijkt een ludieke, maar toch onprettige ervaring als een bewoner om 6.00 uur in de ochtend ontdekt dat er een paar soortenjagers boven op zijn kippenhok staan te turen naar een Iberische tiftjaf. Een ware gebeurtenis in onze eigen regio.

Tijd om hand in eigen boezem te steken. Mijn echtgenote moet me nogal eens vermanen als ik aan het stuur zit. "Kijk op de weg, niet naar vogels!" Ze heeft gelijk. Het gebeurt wel eens dat een automobilist achter mij claxonneert om mij op het groene verkeerslicht te attenderen. Er kwam net een laag jagende havik langs... Irritant volkje, die vogelgenieters!

De plaatselijke dierenspeciaalzaak zal blij zijn met ons als klant. Ondanks de crisis hangen we onze tuinen vol met vetbollen en voederautomaten. Verkopers van optische hulpmiddelen zien ons ook graag komen. Populaire vogelgebieden kunnen wel varen bij onze liefde voor het

Naar schatting meer dan 60.000 mensen namen een kijkje bij de gier. Ook de landelijke en internationale media besteedden aandacht aan de kwestie.

Bron: Dongen nieuws.nl

verendragende volkje. Texel presenteert zich maar wat graag als vogelparadijs. Ecotoerisme wordt ook in eigen land een begrip. En het economisch belang van natuurrecreatie reikt verder. Recreëren in de natuur is een belangrijk 'wapen' tegen stressziekten. Al ontmoet ik ook twitchers die niet echt ontstressen bij het uitoefenen van hun hobby. Kun je een maagzweer krijgen door het keer op keer mislopen van een zeldzame wenssoort? Misschien is de belangrijkste vraag nog wel of onze vogelliefde de natuur wel ten goede komt. Als werkgroep streven we dat natuurlijk na. Maar in welke mate verstoren we die niet onbedoeld evenzeer als we deze beschermen? Vogelstudie stoort. Wat beleeft een vogel als een nestkast openklapt en een loerend mensenoog verschijnt? Zou het 'leuk' zijn voor een dwaalgast om door hordes mensen te worden bekeken? Belangrijke beschermingsgegevens worden verkregen door vogels te voorzien van een ring, chip of zender. De betreffende vogels moeten het zich maar laten welgefallen. 'Onze' cartoonist Ronald Sinoo tekende voor ons tijdschrift ooit treffend hoe vogelaars een kwetsbaar plantje vertraptten, zonder er iets van te merken. Hoeveel, onrust kan

de natuur van ons verdragen? Op zoek naar een kort tevoren aanwezige brilgrasmus trof ik mede te laat komers die dwars door de struiken op de Natuurbrug Crailoo struinden, in de hoop de vogel op te schrikken en deze alsnog op hun lijstje te kunnen zetten.

Ditmaal dus niet zozeer een verhaal van mijn hand over vogels en hun gedrag. Het is meer een blik op onze eigen gedragingen. We kunnen mopperen dat het Goois Natuurreservaat gebieden openstelt voor mountainbikers, maar het verbreedt wel de groep die het belang van natuurgebieden ondersteunt. Alle natuur afgrendelen werkt niet: onbekend maakt onbemind. Heerlijk wanneer er kinderen in het bos joelen. Jammer dat ik daardoor minder vogels zie. Die kinderen verstoren de rust een uurtje. Daarna is het bos weer voor vogels, reeën en marters. En de kleine herriemakers hebben het bos geproefd. De vraag voor onszelf is: hoe beoefen ik mijn liefhebberij? Stoor ik of steun ik? De natuur, maar ook mijn medeweggebruikers. Het zou toch wel erg zijn als de agrariër, wanneer ik zijn werkgebied met mijn verrekijker betreed, denkt; "Daar heb je weer zo'n loeder!"

